

BARIŞ PINARI VE TÜRKİYE KARŞITI MEDYADA BARIŞ SÖYLEMİNİN YAPI-SÖKÜMÜ

“

İster Batılı ister Batı dışı dünyaya ait olsun, Türkiye karşıtı kampanyanın hemen hemen aynı söylemi dolaşıma sokarak işlevselleştirildiği tespitini yapmak gerekmektedir. CNN, BBC, Fox News gibi Batılı medya organlarının yanında Şarkul Evsat gibi Suudi Arabistan, Arab News gibi BAE ve Press TV gibi İran yayın organları da hemen hemen aynı söylemi paylaşmakta ve Türkiye karşıtı benzer bir dili kullanmaktadır.

”

Mustafa Caner

Araştırma Görevlisi, ORMER

Türk Silahlı Kuvvetleri (TSK) ve Suriye Milli Ordusu ortaklığında 9 Ekim tarihinde başlayan Barış Pınarı Operasyonu, Türkiye'ye karşı uluslararası çapta benzeri görülmemiş bir negatif algı operasyonunu tetikledi. Türkiye'nin Kürtlere saldırdığı, etnik temizliğe giriştiği, IŞİD'i diriltmeye çalıştığı, Suriye'yi işgal ettiği, Os-

manlı İmparatorluğu hayalleri peşinde koştuğu, hilafet ordusu kurduğu, cihatçı teröristlerle işbirliği yaptığı, bölgede demografik mühendislik yaptığı gibi bir takım mesnetsiz iddialar Batılı medya organlarınca dolaşıma sokularak Batı kamuoyunun zihnine Türkiye düşmanlığı işlenmeye çalışılmaktadır. Bu kampanyayı yürütenler yalnızca kamuoyu üzerinde bir

algı çalışması yapmak değil, aynı zamanda başta ABD'li karar alıcılar olmak üzere siyasetin karar mekanizmaları üzerinde de baskı oluşturma niyetini taşımaktadırlar.

İşlevselleşen Operasyon Karşıtı Söylem

Özellikle ABD Başkanı Donald Trump'ın Türkiye'nin operasyonuna yeşil ışık yakması, eleştiri

oklarını şiddetli bir biçimde kendisinin üzerine toplanmasına yol açmıştır. Yaklaşan 2020 seçimleri öncesi kamuoyu baskısından çekinen ABD Başkanı, bir Türkiye lehine bir Türkiye aleyhine tweetler atarak durumu toparlamaya çalışmış; ancak sözde Kürt özgürlük savaşçıları anlatısı o kadar güçlü ki hem Demokratları hem Cumhuriyetçileri bir araya getirebilecek kuvvetli bir çimento işlevi görmektedir.

Tabii ki bu durumun oluşmasında bir önceki ABD Başkanı Barack Obama döneminden sirayet eden başarısız Ortadoğu siyasetinin, alınan kararların ve izlenen taktiklerin olduğu kadar Dışişleri bürokrasisinin ve Pentagon'un da önemli bir rolü olduğu söylenme-

lidir. Öte yandan Demokratların ve Cumhuriyetçilerin Türkiye karşıtı pozisyonda birleşmeleri, iki kesimde de hâkim olan Türkiye karşıtı nefreti göstermektedir. Bu nefreti besleyen ve yönlendiren bir faktör olarak İsrail lobisinden de bahsetmek gerekmektedir. Zira Nikki Haley ve Mark Dubowitz başta olmak üzere pek çok İsrail yanlısı ABD'li isim, Türkiye'nin operasyonuna karşı son derece sert eleştiriler yönelterek ABD kamuoyunu yönlendirmeye çalışmaktadır. İsrail yanlısı düşünce kuruluşları ise Türkiye karşıtı diğer kişi ve kurumlarla benzer retoriği paylaşmaktadır.

Barış Pınarı Harekâtına karşı karalama kampanyaları elbette ABD ve Avrupa gibi Batı dünyasının parçası olan coğrafyalarla sınırlı değildir. Türkiye ile problemlerli

bulunan Suudi Arabistan ve Birleşik Arap Emirlikleri (BAE) gibi Körfez ülkeleri başta olmak üzere İran ve Irak gibi görece Türkiye ile iyi ilişkilere sahip ülkeler de Türkiye'ye tepki göstermişlerdir. Bu ülkeler sahip oldukları medya organlarıyla hem kendi kamuoylarına hem uluslararası kamuoyuna yönelik Türkiye karşıtı yayınlar yapmaktadırlar.

İster Batılı ister Batı dışı dünyaya ait olsun, Türkiye karşıtı kampanyanın hemen hemen aynı söylemi dolaşıma sokarak işlevselleştirildiği tespitini yapmak gerekmektedir. CNN, BBC, Fox News gibi Batılı medya organlarının yanında Şarkul Evsat gibi Suudi Ara-

bistan, Arab News gibi BAE ve Press TV gibi İran yayın organları da hemen hemen aynı söylemi paylaşmakta ve Türkiye karşıtı benzer bir dili kullanmaktadır. Bu dil, bir taraftan YPG'yi överken bir taraftan da Türkiye'yi haksız ve işgalci aktör olarak yeniden üretmeye matuftur.

“YPG Eşittir Kürtler” Söyleminin Temel Hedefleri

YPG'ye yönelik parlatma çabaları, uluslararası kamuoyunu ikna etmek üzere tasarlanmış birkaç taktik içermektedir. İlk taktiksel hamle isimlendirme alanında karşımıza çıkmaktadır. Örgütün nasıl isimlendirileceğine ilişkin birden fazla ve birbirinin üzerine temellenen hamleler yapılmaktadır.

“
Diğer taraftan YPG/PYD ismini kullanmak yerine “Kürtler” ifadesini kullanmak en işlevsel taktik olarak göze çarpmaktadır. Bir örgüt ismi zikretmektense etnik bir kimliğe gönderimde bulunmak, elbette örgütlerin bulaşmış olduğu kirli işleri gizlemek için kullanılan önemli yöntemlerden bir tanesidir. Çünkü etnik kimliklerin yalnızca örgüt mensuplarını değil; sıradan insanları, bilhassa kadınları ve çocukları kapsamak gibi bir özelliği bulunmaktadır.

YPG isminin SDF olarak değiştirilmesi bunların başında gelmektedir. İsim değişikliği ile terör örgütünü aklamak hedeflenirken bölgedeki diğer terör örgütleriyle SDF arasında bir karşıtlık yaratılarak da bu aklama faaliyeti ikili işlevsel bir sürece sokulmuş olmaktadır. Seküler, kadının özgürleşmesini hedefleyen ve liberal ve ekolojik bir örgüt imajı çizilerek özellikle Batı kamuoyunun sempatisi çekilmeye çalışılmaktadır. Bunun karşısında ise IŞİD terör örgütünün karanlık imajı servis edilerek YPG daha da masumlaştırılmakta ve IŞİD'e karşı mücadele ettikleri gerekçesiyle kahramanlaştırılmaktadır.

Elbette ABD ve başta İsrail olmak üzere ona destek veren güçlerin iki terör örgütünden birini desteklerken diğerini şeytanlaştırması, teröre karşı mücadele söylemlerini sorgulatar hale getirmektedir. Ancak bu sorgulamanın yapılması şöyle dursun, PKK ile SDF/YPG arasındaki organik ilişki bilinmesine ve hatta zaman zaman sarıhen Batılı yetkililerce de ifade edilmesine rağmen terör örgütüyle ilişki sürdürülmeye devam edilmektedir. Ayrıca, PKK/SDF'nin Suriye'de gerçekleştirdiği katliamlar, işkenceler, tecavüzler ve kullandıkları çocuk askerler ile Türkiye'de yaktıkları ormanlar ve doğaya verdikleri zararlar bilinmesine rağmen bu olaylar liberal değerlerin şampiyonu Batı tarafından halının altına süpürülmektedir. Ancak Türkiye'deki hemen hemen tüm kesimlerin Türkiye karşıtı bu ikiyezlü siyasetin farkında oldukları da artık tartışılmaz bir gerçektir.

Diğer taraftan YPG/PYD ismini

kullanmak yerine “Kürtler” ifadesini kullanmak en işlevsel taktik olarak göze çarpmaktadır. Bir örgüt ismi zikretmektense etnik bir kimliğe gönderimde bulunmak, elbette örgütlerin bulaşmış olduğu kirli işleri gizlemek için kullanılan önemli yöntemlerden bir tanesidir. Çünkü etnik kimliklerin yalnızca örgüt mensuplarını değil; sıradan insanları, bilhassa kadınları ve çocukları kapsamak gibi bir özelliği bulunmaktadır. Sıradan olanı işaret etmek bir anlamda masumiyet algısı oluşturarak Batılı kamuoyunun sempatisini çekmek için tasarlanmış bir tercih olarak karşımıza çıkmaktadır.

Öte yandan böyle bir isimlendirmenin tüm Kürtlerin SDF üzerinde ittifak ettiği gibi başka bir algıyı da üretmesi hedeflenmektedir. Buna göre, SDF Suriye’deki tüm Kürtlerin temsilciliğini yapan bir organizasyon; hatta “SDF demek Kürtler demek” gibi bir metaforik kullanım karşımıza çıkmaktadır. Böylece Suriye’de SDF’ye itiraz eden, katılmayan ve terör örgütünün ideolojisine ve pratiklerine karşı çıkan hatırı sayılır bir Kürt nüfus yok sayılmaktadır. Bir başka deyişle, Kürtler terör örgütüne mahkûm edilmektedir. Batılı yayın

organları ile ABD’li siyasetçi ve askerlerin terör örgütüne eleman kazandırmak için çalışmalarını örnekleyen durum buna işaret etmektedir. Burada söz konusu isimlendirmenin bir başka somut çıktısı ise yalnızca SDF’li olan ya da olmayan Kürtlerin değil; bölgede yaşayan diğer SDF’ye mensup olan ya da olmaları için zorlanan etnik grupların da Kürt kategorisi içerisinde değerlendirilmeleridir. Elbette bu pratik demografik mühendislik ve asimilasyon amacıyla yapılmaktadır.

“**TSK’nın gerçekleştirdiği Barış Pınarı Operasyonu, yukarıda çerçevesi çizilen Türkiye karşıtı söylemin ipliğini pazara çıkararak bir mahiyete de bulunmaktadır.**”

SDF’nin yerine Kürtler ifadesinin kullanılması Kürt entitesinin monolitik ve homojen bir kitle olarak telakki edilmesi sonucunu doğururken hem Suriye’deki hem de Ortadoğu’nun farklı coğrafyalarındaki SDF karşıtı Kürtleri yok

saymaktadır. Dolayısıyla bu eşleştirimin kendisi aslında Kürt varlığını inkâr etmeye dönük totaliter bir projenin ürünüdür. “Kürtler” etiketi altında SDF ifade edilirken tüm Kürtler adına konuşulmakta ve böylece temsil zorbalığıyla heterojen Kürt unsurları asimilasyona tabi tutulmaktadır. Etnik kimliklere yapılan vurgunun Ortadoğu’da kan davalarını besleyen yegâne faktörlerden olan kimlik siyasetini tahkim ettiği ise zaten izaha gerek olmayan bir gerçekliktir.

TSK’nın gerçekleştirdiği Barış Pınarı Operasyonu, yukarıda çerçevesi çizilen Türkiye karşıtı söylemin ipliğini pazara çıkararak bir mahiyete de bulunmaktadır. Suriye Milli Ordusu saflarında savaşan Kürt savaşçılar, Türk askerinin YPG’yi yaşadıkları bölgelerden kovmasını sevinçle karşılayan bölge insanı, operasyonun sivillerin zarar görmesini engellemeye matuf titizlikle icra edilmesi gibi faktörler Türkiye’nin haklılığını gözler önüne sermektedir. Ancak sahadaki başarının yabancı kamuoyunda doğrulukla aksettirilmesini sağlayacak iletişim becerisinin geliştirilmesi elzemdir. Bunun da her şeyden önce Türkiye karşıtı söylemin deşifre edilmesine ve bu söylemin malul olduğu çelişkilerin ifşa edilmesine bağlı olduğu söylenmelidir. Dahası, Türkiye karşıtı söylemin son tahlilde bu söylemin taşıyıcılarına kaybettireceği çok fazla değer vardır. Türkiye’nin dostluğu da bunların başında gelmektedir. Bu hususun Türkiye’nin muhataplarına iyice anlatılması önem taşımaktadır. ■